

Έχει ο ΟΛΠ, και ειδικά το ΣΕΜΠΟ, ανάγκη από ιδιωτικά κεφάλαια για την περαιτέρω ανάπτυξή του; Εγώ πιστεύω πως ναι, και πάντα αυτή ήταν η άποψή μου. Ο δρόμος της ιδιωτικοποίησης θα είναι ενδιαφέρων, αλλήλα μακρύς. Άρθρο του καθηγητή ΕΜΠ κ. Χαρίλαου Ν. Ψαραύτη*

Ο δύσκολος δρόμος της ιδιωτικοποίησης του ΟΛΠ

Αν και αυτό ακούγεται κάπως ξένο για την Ελλάδα, ένα από τα πιο διαδεδομένα μοντέλα λιμενικής διαχείρισης ανά τον κόσμο είναι το λεγόμενο λιμάνι-ιδιοκτήτης (landlord port). Σύμφωνα με αυτό, οι πάσης φύσεως υπηρεσίες φορτοεκφόρτωσης και αποθήκευσης παρέχονται από ιδιωτικές εταιρείες στις οποίες το λιμάνι παραχωρεί αυτό το δικαίωμα. Αυτό γίνεται με μακροχρόνια σύμβαση παραχώρησης, βάσει της οποίας ο πάροχος χρηματοδοτεί τις υπερδομές του λιμανιού (κτίρια, γήπεδα, εξοπλισμό, κ.λπ.), ενώ ο οργανισμός λιμένος αναλαμβάνει τις υποδομές (προβλήτες, κρηπιδώματα, κ.λπ.). Ο πάροχος δίνει ένα ετήσιο ενοίκιο στο λιμάνι (πιθανώς συνάρτηση του όγκου του φορτίου) έναντι του δικαιώματος να παρέχει τις υπηρεσίες αυτές και φυσικά να εισπράττει από τους χρήστες γι' αυτές.

Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό λειτουργούν πολλά λιμάνια (και δη δημόσια) στην Ευρώπη, όπως Ρότερνταμ, Αμβούργο, Αμβέρσα, Γένοβα, Βαρκελώνη κ.ά. Είναι σημαντικό να επισημάνω ότι σε κάθε ένα από τα λιμάνια αυτά υπάρχουν τουλάχιστον δύο πάροχοι, όπως

ακριβώς στο αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος υπάρχουν τρεις εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες cargo handling. Η ύπαρξη δύο ή περισσότερων παρόχων σημαίνει ότι ο χρήστης μπορεί να διαλέξει, και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός μειώνει το κόστος και αυξάνει την αποδοτικότητα του λιμανιού.

Στην Ελλάδα, και ειδικά στον ΟΛΠ και στον ΟΛΘ, το μοντέλο διαχείρισης από ιδρύσεως των δύο λιμανιών και μέχρι σήμερα είναι εντελώς διαφορετικό, με όλες τις εργασίες να γίνονται από το ίδιο το προσωπικό των λιμανιών και με το χρήστη να μην έχει καμία επιλογή σχετικά με το ποιος θα τον εξυπηρετήσει. Ο τύπος αυτός του λιμανιού λέγεται service port και δεν συναντάται πλέον και πολύ συχνά, στην Ευρώπη τουλάχιστον. Φωτεινές εξαιρέσεις περιλαμβάνουν τα ιδιωτικά λιμάνια του Ηνωμένου Βασιλείου, τα οποία είναι service ports μεν, ιδιωτικά δε – από εποχής Θάτσερ και μετά.

Στην Ελλάδα, αυτό που ίσως δεν είναι ευρέως γνωστό στον κόσμο, ο οποίος μιλάει γενικά για λιμενεργάτες, είναι ότι στο Σταθμό Εμπορευματοκιβωτίων (ΣΕΜΠΟ) του ΟΛΠ στο Νέο Ικόνιο, το ►